

בעזרת השם יתברך

ספר

אכילת בשר הלכה למעשה

חלק ג'

יצא לאור על ידי

"יועזר הכשרות דהתאחדות הקהילות"
בנשיאות הגאון הצדיק מהאלמין שליט"א

יצא לאור על ידי

הוצאת אמונה

שנת תש"מ פה ברוקלין נוא יארק

פרק א'

מעשה השחיטה בבהמות

א. אף שחיטה בארצות הברית אינה כפי שהיתה בעבר - כשהם שוכבים על הריצפה. קיימות שני אופני שחיטה.

1. שחיטה תלויה - הבהמה שוכבת באויר כשהרגליים קשורות בשרשרות, אחד העוזרים תופס את ראש הבהמה וסותב אותה למעלה ואז השוחט שוחט בצד החד של הסכין לכיוון העליון.

2. מטה - הבהמה נכנסת לתוך מכונה אוטומטית התופסת את הבהמה ואת ראשה, הראש מורם על ידי מכונה והשוחט שוחט מלמטה למעלה ואין זמן להעביר יד ולבדוק את הסימנים.

ב. הרבה פעמים קורה שהשוחט אינו מעביר כלל את ידו על הסימנים לבדוק אם רוב הסימנים חתוכים בגלל המהירות, (עיין שמ"ח סימן כ"ה סימן א') הבהמה מועברת לבדוק ללא כל ידיעה ברורה שרוב הסימנים נחתכו.

ג. השוחט חייב לשחוט גם בגרון ליד הראש, כי אם הוא לא יעשה זאת, הוא גורם לבעל הבית הפסד, כי זה גורם הגרמות (שהכוונה שהוא אינו שוחט במקום הנכון).

ד. ישנן מקרים אצל כבשים ועגלים, אפילו אצל השחיטה החלקה שרק שוחט אחד שוחט, לשוחט אין זמן מספיק בכדי לבדוק את הסכין, מובן שקורה שלפעמים הסכין נפגם (פעם כששחטו רק בהמה אחת באיטיות היה מספיק זמן לבדוק את הסכין וגם כך השוחט לא שחט רק אם עוד מישהו היה שם, זו היתה תקנה מקובלת אצל כל השחיטות בכל הדורות).

ה. רוב המשחטות השוחטים לשחיטה המהודרת שוחטים בערך 60 בהמות לשעה, בשחיטה המודרנית שוחטים בין 60 ל-100 בהמות לשעה.

ו. מאחר ושוחטים בהמות רבות לשעה וכל שכן במקומות ששוחטים 60 ויותר, מוכרחים לשחוט מיד אחד אחרי השני, חייבים לשמור איזה חלק שייכת לבהמה זו או האחרת, כי אם בהמה אחת נטרפת חייבים לדעת איזה חלק שייכת לאותה בהמה בכדי שחלילה לא ימכרו אותן בתור

ה אכילת בשר הלכה למעשה

כשרה, לכן המשחטות קבעו מיספור של בהמות.

ז. מדביק התוויות (בלומבעס) נאלץ להתרוצץ ממקום אחד למשנהו בכדי להדביק תוויות לצדדים, לשון, וכבד, החלקים אינם מונחים במקום אחד, קורות טעויות, הוא מסוגל בטעות להדביק תוויות על לשון אחת שהיא בעצם לשון של בהמה אחרת, קיימת סבירות רבה שזה לא כשר ואילו הוא סבור שמדובר באותו לשון בשל המספר הזה שהוא נושא.

פרק ב'

להכין ולבדוק סכינים

א. המנהג אצל השוחטים בארצות הברית ללא הבדל שלאחר שהוא שחט מספר בהמות והוא רוצה להמשיך ולשחוט (והרבה עושים זאת לאחר כל שחיטת בהמה אפילו בשחיטה חלקה) - הוא לוקח את הסכין והאבן בידיים והוא משפשף את הסכין למעלה ולמטה והוא מחדד את החלק במהירות כדי שיהיה הרבה יותר חד, ובאמצע הכנת הסכין הוא מסתכל אם הבהמה צועקת כבר ומוכנה

לשחיטה, והרבה פעמים הוא מבחין שהבהמה כבר מוכנה והעובדים צועקים על השוחט: "נו, האם אתה עדיין לא מוכן! גמור כבר" והשור ובעל השור זועקים במרה, והשוחט תופס את הסכין ובודק אותו במהירות וסומך על בדיקה זו.

ב. השוחט בעצמו יודע שהבדיקה הזו לא שווה דבר, רק הוא מוכרח לרמות את עצמו כי מאחר ולסכין לא היתה פגימה קודם והוא בדק זאת (גם במהירות) לאחר שחיטת הבהמות הקודמות, וכל ענין חידוד הסכין הוא רק כדי לעשות את הסכין חד וחלק יותר, אז הרי בטוח שלאחר שהוא שפשף את הסכין באבן הסכין נהיה טוב יותר ולא חלילה להיפך.

אבל האמת היא שונה, כי לאחר שעוברים עם הסכין על האבן, צריך הסכין שיהיה לו 12 בדיקות כמו שהיה לפני השחיטה, וזקוקים לשוב הדעת, כי ידוע שהרבה פעמים האבן מקלקל את הסכין (ועיין שמ"ח סימן י"ח סעיף י"ג ובמטה אשר ס"ק ל"ג, ובאהל יצחק סימן י"ג בזבחי תמים ד"ה ראיתי, ושפתי זהב ס"ק ה') והסכין עתה

הרבה יותר גרוע ממקודם, וצריכים הרבה מאמץ בכדי להכין סכין עד שהוא טוב וראוי.

בואו ונעשה חשבון: אם שוחטים בין 80 ל-100 בהמות לשעה על ידי שוחט אחד עומד לצידו שוחט אחר שהוא בודק את הסכינים בהולכה והובאה, ואם יש צורך הוא מתקן את החלקים (בדרך כלל אין לו יותר משנים עד שלשה סכינים).

על פי ההלכה מוכרחים תמיד לבדוק את הסכינים באיטיות, בכוונה גדולה ומתוך הרבה ישוב הדעת בכדי שיהיה להם הרגשה גם על פגימה קטנה (עיין שמ"ח סימן ח"י סעיף ז').

עתה חשוב לרגע, מה צריך להיעשות בזמן קצר כל כך שהוא פחות מדקה אחת:

- א. לשטוף את הסכין,
- ב. להעביר את הסכין בהולכה והובאה (קדימה ואחורה),
- ג. לעבור עם הסכין על האבן,
- ד. לבדוק את הסכין מכל שלשת צדדיו (החוד בקצה הסכין, וכן החוד בשני צידי הסכין), סך הכל ששה בדיקות,

ה. וכן לתקן את הסכין אם יש צורך בכך - כל זה חייב להיעשות על פי ההלכה במתינות ובישוב הדעת.

נשאלת השאלה כמה מתינות וישוב הדעת שייך להיעשות בתוך זמן קצר כל כך?
(אם שוחטים רק 50 בהמות לשעה מרויחים רק 10 שניות לכל שחיטה).

ג. הרבה פעמים השוחט נוגע במפרקת והוא אינו בודק לאחר מכן אלא רק בהולכה והובאה, ועל פי ההלכה צריך להיות י"ב בדיקות (יורה דעה סימן י"ח).

ד. בספר טיול בפרדס אות שחיטה כותב הגאון והצדיק רבה של שאמלוי זצ"ל: קורה לעתים קרובות שהסכין נוגע במפרקת ואז הסכין יוצא מחזקת כשרות.

ה. להכין הסכין באמצע השחיטה הוא מכשול גדול, מכשילים את הרבים, הוא היה יכול להכין מספיק סכינים בבית ולעשותם בישוב הדעת, ואם אחד מתקלקל הוא לוקח סכין שני, ולא להכין סכין במהירות שכזו.

כך נהגו השוחטים היראים באירופה, היה להם חוק קבוע שהם העמידו סכינים בביתם ולא במשחטה כי אין שם ישוב הדעת.

ו. בטיול בפרדס אות שחיטה הוא מזהיר שיבדקו את הסכין בעת שחיטת הבהמות לאחר כל בהמה, גם צריכים להיות זהירים שהסכין יהיה מאוד יבש וגם היד שיהיה יבש וחם, כי החוש מעיד שהיד מאבד את ההרגשה כשהיד רטוב (לקיטת יצחק סימן י"ג בזבחי תמים ד"ה ראיתי, ושפתי זהב ס"ק ה', והוא בכלל דברי הראב"ד שהעתיק הרשב"א במשה"ב מורה לזובחים סימן ג' סעיף ז').

ז. כתוב באור זרוע שלא יבדקו את הסכין מיד לאחר שהכינו אותו רק שינוח מעט זמן בכדי שהאברים שלו לא יהיו קשים מדי על השוחט בעת ההשחזה ושהוא יוכל להרגיש את הפגימות (יורה דעה סימן י"ח).

ח. מי שבודק במהירות הוא נחשב מומר לתיאבון (בית אברהם, מנח"י דרכ"ת סימן י"ח ס"ק נ"ט, ועיין בית דוד סימן י"ח ס"ק י"ב).

פרק ב'

בדיקת פנים

א. לאחר השחיטה חותכים את הבהמה כדי שהבודק יוכל להכניס את ידו לתוך הבהמה בסביבות הריאה, הבדיקה נעשית כשהבהמה שוכבת על הריצפה.

ישנן מקומות היכן שהבדיקה נעשית כשהבהמה נוסעת על גלגל נע, במקומות אלו נוסע גם הבודק על אותו גלגל, ובצורה כזו קשה מאוד לעשות בדיקה רצינית, כשנוסעים על הגלגל קשה לחוש ולבדוק את הכל.

ב. הבודק מכניס את ידו במהירות בכדי לבדוק את הבהמה אם יש בה סירכה, המתינות, ישוב הדעת, והרגשה, שזקוקים לה לפני כל בדיקה לא ניתן כלל לבצעה (עיין שמ"ח סימן ל"ט סעיף ב'). קורה שבשל המהירות של היד שחייבת לבדוק את כל צדדי הריאה, נופל סירכה קטנה והוא אינו יכול לחוש בה כלל, לבודק יש בסך הכל דקה אחת בלבד בכדי לבדוק את הבהמה.

ג. הפוסקים העוסקים בנושא בדיקת פנים מזהירים שהבודקים לא ימהרו בעת

העבודה ושלא יפחדו מאף אחד, רק לאט לאט מתוך ישוב הדעת, אנו נצטט כאן את לשונם:

התורת הזבח כותב, הבודק שיזהר שלא יבדוק במהירות, הוא צריך להיות ירא שמים גדול בדיוק כמו השוחט, וכשהוא בודק שלא יסיח את דעתו מבוראו, ושלא יחשוב כלל מחשבות זרות שאינן קשורות לבדיקה וכשהוא בודק שלא ידבר עם איש, וכשהיה במורא ובפחד בכל העת שהוא בודק את הראיה, ושלא יעניין אותו כל נושא זר, כי בנפשו דיבר וחטא הרבים תלוי בו (תורת זבח, דרכי"ת סימן ל"ט, מ"א).

ד. איננו יכולים לעלות כאן את כל החסרונות של כל בתי המטבחים בנפרד, מה שאנו מביאים כאן זו תמונה כוללת של חסרונות השייכים ברוב המקומות.

ה. אם במקום מסויים אין את כל החסרונות, ישנן שם חסרונות אחרים שלא הזכרנו כאן, ברוב השחיטות המהודרות גלאט בודקים את הבדיקות פנים כשהבהמה על הריצפה, ובמקומות הגדולים חייבת הבדיקת פנים להיעשות במהירות גבוהה מכמה סיבות.

ו. מאחר ושוחטים 60 בהמות לשעה, ברור שלבודק אין יותר מאשר דקה אחת לבדיקת בהמה, [ובהרבה מקומות שוחטים יותר ממאה ועשרים לשעה על ידי שוחט אחד] וגם אילו היו בודקים פחות, והיה לשוחט עוד חצי דקה לבדיקה, הרי שגם אז הבדיקה עדיין לא טובה.

ז. אנו נמנה כאן מה שהבודק צריך לעשות באותה דקה בודדת, ואז נבין כמה זמן נשאר לו בכלל בכדי לבדוק ולראות את הריאה וכן כמה ישוב הדעת שייך שיהיה לו.

ח. כשהבודק ניגש לבהמה הוא עדיין אינו יכול להכניס את ידו, כי עומדים לצדו שני עוזרים המורטים את עור הבהמה, כשהעוזרים כבר הספיקו להוריד חלק מהעור שעל בטן הבהמה, רק אז יכול השוחט להכניס את ידו פנימה. [ראה באריכות בספר שמירה טובה, ובספר הרידב"ז והכשרות באריכות, ותבין החורבן הגדול ביותר שקיים היום יום אצל כל השחיטות החרדיות בלי חילוק].

ט. קודם הוא צריך לבדוק את בית הכוסות אם אין שם סירכה לצד הדופן של הטרפס.

י. לאחר מכן הוא צריך לעשות שלשה חתכים בקיר הטרפז.

יא. הוא חייב להיכנס עם ידיו לשני צידי הבהמה.

יב. הוא חייב לבדוק מסביב לריאה, כל אונה וכל אומה חייבת להיתפס, כך שחמשה אונות ושני אומות הנמצאות על הריאה חייבים להיתפס ולהיבדק, וחייבים לבדוק את הוורדא.

יג. הכל חייב להיעשות מתוך זהירות גדולה ומתינות, בכדי שחס ושלום לא יקלף סירכות.

יד. כשהבודק מרגיש ובודק את הריאה חמשה עוזרים מנדנדים את הבהמה, אחד עובד בצד הראש מסביב לקנה הקשור לריאה, הגוי חותך בסכין מסביב לשומן עד לסביבת האונות, כשהרבה פעמים הוא חותך גם סירכות. (ועיין בשמ"ח סימן ל"ט סעיף נ"א ובמ"א שם אות ק"ח וז"ל: כתוב בש"ג דהוא הנהוג בירושלים תובב"א שלא יכניס הנכרי סכינו קודם הבדיקה דרך הגרון לחתך סביב הקנה והושט כדי שיהיה נוח לו להוציא הראיה דשמא יחתוך איזה סירכא באונות עליונות עד כאן.

ועיין שם עוד: השוחט צריך גם להיזהר שהסכין לא יחתוך את הידים, דבר שגורם לבלבול הדעת לבודק, שנים מפשיטים את עור הבהמה, ברור שהנדנודים באותו זמן יכולים לגרום להורדת סירכות (זה קורה רק בחלק מן המקומות).

טו. עומד עובד לצד ראש הבהמה, התפקיד שלו הוא לחתוך את בטן הבהמה במשור חשמלי גדול, הוא ממהר כי העבודה צריכה לרוץ, כשהבודק צריך לצמצם את כל כוונותיו בכדי לבדוק כמה סירכות יש והיכן הן נמצאות, באיזה פינה של אונא, אז מתחילים לעבוד עם המשור האוטומטי, הבודק חייב לגמור במהירות את הבדיקה כי אם לא, הוא עלול לחטוף עם המשור בראשו, (העוזרים הם גויים, רשעים, הם ממהרים מאוד וממהרים את הבודקים. ועיין באריכות בספר שמירה טובה).

טז. לאחר הבדיקת פנים צריך הבודק ללכת מהלך של עשרים עד ארבעים רגל בכדי לכתוב על קרטון מה הוא מצא, הוא כותב (דבר שלוקח זמן) ברמיזה איפה והיכן הוא מצא סירכות בבהמה, ובגלל מהירות הוא אינו יכול לכתוב הכל במדויק.

יז. למשל אחד מהאונות קוראים לה מתפצלת (כי זה מתחלק ליותר חלקים) לאונא יש 6 פינות, עתה כשמוצאים סירכה על האונא כותב הבודק לא יותר מאשר שתי אותיות "מפ" שהכוונה שלה מתפצלת, אבל הוא אינו כותב היכן מתוך אותן 6 פינות של המתפצלת הוא מצא את הסירכה, שלאחר מכן הבודק אינו יכול למצוא זאת בשל הלחץ הגדול שהוא שרוי בה.

יח. כשהבודק פונה לקרטון הוא חייב להיזהר כי מעבירים אז בהמות על הגלגל הנע, זו סכנה גדולה לעמוד שם כי הבהמה יכולה חלילה ליפול על האדם, הרבה פעמים הבודק חייב לחכות כמה שניות עד שהבהמה עוברת, (בשחיטה גדולה כזו אז כל שניה חשבון גדול, כי הוא מעכב עשרות עובדים).

יט. כל זאת חייב הבודק לעשות בתוך דקה אחת, ובל נשכח בישוב הדעת ובמתינות...

